

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Reg. 42.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

REGULA XLII.
DE UNIONE ET CHARITATE FRATERNA.
EXHORTATIO I.
IN HANC REGULAM,
Media conservativa Unionis & Charitatis proponit.

T H E M A.

Idem sapite, pacem habete. 2. Corinth. 13. 11.

V E L.

Unio & conformitas mutua diligentissime curanda est. Reg. 42.

UNIO animorum non erat in eis Anima una communis, primitivæ ecclesiæ, ex diversis ita fideles omnes animis, sensibusque populis, Tribus, & linguis concordantes erant; ac si omnes cor unum, & animam unam possiderent. Verum conflata, merito unde (obsecro) inter adeo diversos, cunctis Ordinibus Religiosis, tanta animorum conjunctio? Non ac in primis Societati nostræ, ex diversis aliunde sanè, nisi ex perfecta amicitia quodque nationibus congregatæ, ceu & caritate, quam Spiritus Sanctus prototypon, & exemplum illustre Unionis in Christo, quem intimo prosequerantur Caritatisque fraternæ proponi amore, copulaverat; ita, ut, quæ erant tur. *Multitudinis Credentium* (ait S. Lucas unum in uno tertio (scilicet Christo, inhabitante, eos animante, agente, & Act. 4. 34.) *erat cor unum & anima una:* non physice, sed moraliter: Physice enim movente) essent etiam unum inter se, maximâ

maximâ animorum concordia. Et hæc quidem Unio inter Christianos primavos diu floruit, teste Tertulliano, qui vixit sub annum Christi ducentesimum; refert enim Apolog. 39. tantam inter eos viguisse caritatem, ut communis Gentilium de Christianis vox esset: *Vide ut se diligant; ut alter pro altero mori sit paratus.* Crescente verò Fidelium numero, decrevit paulatim & refrixit hæc Unio: quare ejus retinendæ causâ, instituta sunt Cœnobîa; in quibus tanta fuit Unio & communio, ut S. Basilii Constit. Monast. c. 19. admiretur: *H. mines ex diversis nationibus & regionibus profectos, per exactam Morum & vite disciplinam, adeo velut in unum coaluisse, ut in pluribus corporibus unus tantum animus esse videretur.*

Horum Antiquorum, tum Christianorum, tum Religiosorum vestigiis ut insistamus: quibus in rebus hæc animorum Unio demonstranda sit; vel quænam sint ejusdem conservandæ Media, à S. P. N. in Regula præsentè assignata, ostendemus.

I. Medium primum Caritatis & Unitatis fraternæ conservandæ (quamvis etiam effectus sit caritatis) est *idem sapere.* Idem sapiamus (ait S. Ignatius in Regula) Id ipsum quodque Gentium Doctor olim à suis Romanis, Corinthiis, & Philippensibus, atque in illis, à nobis postulavit. Et quidem Romanis c. 15. voverit, optatque: *DEUS det vobis id ipsum, in alterutrum sapite.* Corinthiis verò. 1. Corinth. 13. *Idem sapite. Pacem habete.* Denique Philippensibus c. 2. *implere gaudium meum, ut idem sapiatis* At quidnam est, idem sapere?

Origenes prædicta Apostoli verba interpretans, ait: *idem sapere, id est, idem sentiri, ejusdem sitis iudicii, mentis, sententia & sensus.* Interpretes alii, non de Intellectu duntaxat; verum etiam de voluntate explicant: *Sapere enim innuit suavitatem quandam, gustumque gratum, quem in voluntate percipimus, dum grati quidpiam nuntii intelleximus.* V. G. Dum nova faulta de Principis cujusdam ab Hæresi ad Fidem Orthodoxam reductione; aut de insigni Cæsaris de Turcarum Tiranno victoriâ asseruntur. Ita nos quotquot in unam Religionem compaginati sumus, idem sapiamus, suavemque gustum percipimus; quando secundum Deum Intellectu & voluntate ita concordamus, ut, quod sentit unus, sentiat & alter; quod uni jucundum accidit, alteri quodque jucundum existat; quod uni sapit, alteri etiam sapiat. Deinde idem sapiamus, quando animo, corde & affectu ita mutuo conjuncti sumus; ut quod quisque sibi sentit ac sapit, idem alteri quodque sapiat: id est, ut quod quisque sibi querit, diligit, curat, vult; idem etiam alteri querat, diligit, curet, velit: atque ita mente, animo, & sentis consentiamus: Si Proximus gaudet, & nos gaudium sentiamus & cum eo gaudeamus: Si fleat, cum illo fleamus: Si doleat, cum eo doleamus; ut dixit Apostolus c. 12. ad Roman. *Gaudete cum gaudentibus; flere cum flentibus.*

Ubi verò talis est in Religione animorum conjunctio, quanta in eam felicitas, quanta jucunditas, quantum redundat solatium? *Qui alter diligit, solat debet,* inquit S. Chrysostomus Hom. 13.

in Epist. 2. ad Corinth. *ita vivit in terra,*
quasi cives in celo; semper gaudens summa
tranquillitate: in hoc enim Bono Caritatis
omnia bona habet; & per eam innumerabiles
obtinens viatorias & coronas; & ineffimabiles
thesaurus pacis. Chrysolomo ad stipulatur
 S. Augustinus in Psalm. 132. *Nihil (ait)*
audiat dulcius, nihil optatur delectabilius,
nihil utilius possidetur, quam ob rem
dicit David: O quam bonum &
quam jucundum habitare Fratres
in unum: haec verba psalterii, isto dulcis sonus,
ipsa melodia etiam Monasteria peperit.

Hanc, Dilectissimi, concordiam
 coarctanter tenemus, nec unquam ab ea
 recedamus; florere illa (laus Deo)
 in hac Domino, ubi omnes idem sentiunt,
 idem sapiunt, idem volunt, idem nolunt,
 ardoreque se invicem, quam germani
 fratres soleant, amore complectuntur:
 atque inde tranquillitas, inde pax,
 inde tanta jucunditas & lætitia resultat;
 ut merito cum Vate regio exclamemus
Ecce quam bonum & quam jucundum:
habitare Fratres in unum!

II. Alterum unionis & charitatis
 fraternæ conservandæ medium, est
 idem sermo, idem colloquium, &
 loquela eadem, quam S. IGNATIUS
 in Regula præsentem exigit, dum ait:
Idem, quoad ejus fieri potest, dicamus omnes:
Ubi non solum optat unionem animo-
rum & voluntatum; verum etiam
sermonum & linguarum; ut quem-
admodum mente, ita & ore & loquelâ
consentiamus; alioquin facili negotio,
verbis Charitas fraterna rumpitur:
potissimum verò fugienda sequentia,
linguas dividit. 1. Non aciter aliis
contradicendum; sed potius acquiescen-

dum, quando secundum Deum possumus.
 2. Non vehementius disputandum;
 quod non raro de lana caprina, & rebus
 nullius momenti hominibus imperfectis
 evenit. 3. Non rixandum, aut verbis
 contendendum, Contentio est concer-
 tatio pro gloria & honore; cui semper
 conjuncta est emulatio, seu boni alieni
 invidia; à quibus deterret Apostolus
 Rom. 13. 13. *Non in contentione & emula-*
tione: Equum refert inter opera Carnis,
dum ait: Contentiones & emulationes.
 2. Corinth. 12. 20. 4. Non mordendum
 verbis amaris, & sarcasticis; à quo
 rursum dehortatur idem Apostolus
 ad Galat. 5. 15. *Quod si invicem mordetis*
& comeditis. S. Ambrosius pro *comeditis,*
 legit *criminas.* Quasi dicat: Si vos
 invicem roditis & laceratis verbis
 acerbis & amarulentis, odiis ac invidiis:
Videte ne ab invicem consumamini:
 Quemadmodum enim duo canes rixan-
 tes invicem mordent se ac conficiunt;
 ita duo rixantes invicem, se ipsos ipsi
 conficiunt. De S. Ignatio legimus in vita
 L. 5. c. 2. & 6. quod triginta & amplius
 annis neminem unquam verbo contu-
 melioso aut mordaci læserit. 5. Judi-
 cium proprium non cum pertinaciâ
 defendendum: ut rursum S. Paulus
 hortatur, ad Rom. 12. 3. *Non plus sapere,*
quam oportet; sed sapere ad sobrietatem.
 Et valet hic S. Ignatii documentum:
Cedere te potius, quam superare juvat.
Idem dicamus omnes. 6. Cavenda
 doctrinæ differentia; *Doctrinae differentes*
non admittantur, ait S. IGNATIUS.
 Ubi 1. Doctores & Profesores Nostri
 in Theologia & Philosophiæ Dogma-
 tibus dissidere vetantur. Hæc enim
 Bbbb doctrinæ

doctrinæ diversitas efficacissima Diaboli machina & medium est, ad animorum Caritate conjunctorum divisionem: quod tamen haud ita intellectum velimus, quasi Theologiæ ac Philosophiæ Professoribus contrarias non liceat docere Sententias in rebus levioribus, minorisque momenti; quæ exercitii gratiâ non raro, pro & contra probabiliter ventilantur; in rebus tamen gravioribus à Societate constitutum est, quasnam Nostri Sententias ubivis terrarum tradere debeant. 2. Prohibentur doctrinæ differentes in publicis concionibus; neque enim id absque populi scandalo accideret: inde. Nos animis disuadere, & superbiâ, æmulationeque agi colligentis. 3. Prohibentur quoque ejusmodi doctrinæ differentes typo vulgandæ: hæc enim viâ Differentia illa ad plures dimanat, nec tantâ facilitate, ac verba ore solum prolata, revocatur; unde cautum est, ut absque Præsidis generalis approbatione lucem ejusmodi libri minimè aspiciant: Et in exam. c. 3. §. 11. præscriptum est, ut Doctorum laureâ conspicui, & doctrinâ insignes in seculo, in Societatem deinde admisi, depositâ, quâ in seculo erant imbuti, contrariâ doctrinâ, sententias Societati præscriptas amplectantur: ut impleamus regulam: *idem dicamus omnes, & doctrinæ differentes non admittantur.* Ita stabit animorum Unio, studiumque perfectionis vigeat. Quamdiu ædificatores Turris Babel unâ utebantur linguâ, felici omnino successu promovebatur Structura; at exortâ linguarum confusione, res tota penitus interturbata, & Fabricæ continuatio abrupta est.

Quid in Religione ædificamus, nihil turrim perfectionis, ad caelum usque pertingentem? Quod opus secundum succedit auspiciis, si mente, lingua & doctrinâ consenserimus: At si animorum linguarumque inter nos exorta fuerit discordia, ac dissonantia, actum agemus, cœptamque perfectionis turrim imperfectam relinquere & deserere compellemur.

III. Tertium unionis & charitatis fraternæ conservandæ medium est, idem agendi & procedendi modus, unde desiderat Sanctus Pater in Reg. cit. *Ut absit omnis judiciorum diversitas in rebus agendis.* Causamque mox subtexit: *quia ipsa est mater discordiæ, & inimica unitatis voluntatum.* Perinde ac si diceret: Diversitas hæc in agendo, vivendo, negotia tractando, quâ quis proprium suum consecratur sensum ac criterium; alterique se accommodare renuit; sed à communi procedendi methodo & consuetudine defleat atque exorbitat; est pestis fatalis, est quodammodo mors Religiosi Ordinis, cujus vita est Unio: aperitque ostium Diabolo; qui discordias solam seminat; lites & contentiones suscitât; ac destructionem vocationis, Religionisque everisionem vehementer exoptat: quemadmodum enim ex diversitate judicii, voluntatis, doctrinæ, & modi agendi exortuntur in Mundo lites, hæreses, bella, schismata, aliâque mala innumera; ita ex eisdem, in Ordinibus Religiosis nascitur odium, invidia, ira, contentio, æmulatio, & quidquid animorum unionem distinet, in Religionis perniciem & ruinam.

Hæc igitur tanquam charitatis & uni-

unionis inortus profusus ab Ordine nostro profcribenda sunt; iisque contra-ria totis viribus sectanda: quod si præstiterimus, geminum fructum à S. Fundatore in regula insinuatam feliciter reportabimus. Primus est: *Ut iuncti in vicem fraternam Caritatis vinculo, melius & efficacius nos possimus divino obsequio impendere.* Ita enim veluti uno corde, una mente, uno spiritu in via Domini strenue progrediemur, de virtute in virtutem; & alter alterum verbo & exemplo adjuvabit, promovebit, atque excitabit: non secus ac quatuor animalia apud Ezechielem, pennis junctis, uno spiritu & impetu currebant, cursumque gloriæ divinx promovebant. Secundus fructus est: *Ut efficacius quoque ac melius auxilio Proximorum nos impendere valeamus.* Primi deni Societatis Nostræ Minimæ Patres, Caritate maximâ uniti, que, quantâque admiratione dignissima non effecere? Sic & nos, Caritatis mutux glutino colligati, quid non præstare valebimus? Disiuncti verò, tanquam scopæ dissolutæ, animisque discordes, pro salute animarum, pro conversione peccatorum, ad Sanctæ Matris Ecclesiæ gremium, reductione, quid efficiemus? Quo pacto alios cum Christo in Fidei unitate jungemus, qui ipsimet dissidemus Caritate? Quo modo inimicos inter se reconciliabimus, qui ipsimet inimicitias fovemus? Quâ ratione discordias componemus, qui ipsimet earemus pace & concordia? *Omne Regnum* (omne Collegium, omne Cœnobium, omnis Provincia, Residentia, Missio) *in se divisum desolabitur; ait æterna Veritas*

Matth. 12. *Et qui non colligit mecum, dispergit.* Caritas calx est, lapides inter se unens; tolle calcem, & non domum; sed lapidum acervum habebis, ruinamque assidue præstolaberis. Tolle ab Ordine (à Societate) calcem Caritatis, & ipsa corruet, & alios ruinâ suâ involvet. Quid nobilissima Regna, Provincias, Urbes evertit, nisi animorum dissenso & bella intestina? Quid Romanum Imperium olim pessundedit; nisi populi contra Magistratum, militum contra Senatam, & Senatorum mutua inter sese dissenso, discordia & pugna? præsertim Julli Cæsaris, & Pompeji tempore, veluti Livius, alique Historici testantur? Similia Ordo quilibet Religiosus, similia Societas nostra, inter se (quod deus avertat) divisâ, reformidare poterit.

Quocirca, Carissimi, cum nos in Ordinem Religiosum (in quo primævam Christianorum Caritatem conservari ac vigere oportet) à Domino miserante vocatissimus; primorum Christianorum ac Religiosorum exemplo cor unum & animam unam habere & conservare omni studio allaboremus. *Idem sapiamus omnes*, Intellectu & affectu conjunctissimi, quo nihil dulcius, nihil delectabilius, nihil utilius. Deinde *Idem dicamus omnes*, unisonâ præditi loquelâ, voce & sermone: procul à nostris colloquiis sint contradictiones, procul disputationes vehementiores, procul rixæ & contentiones, procul verba mordacia, sarcasmi, pertinacia, doctrinæ diversitas, in scholis, templis, libris editis, quæ omnis pacis & charitatis sunt hostes. Denique in rebus agendis, in negotiis, in operibus cunctis adit concordia, absit differentia, omnisque

omnisque heteroclitus agendi modus; ne & salus, perfectioque propria & aliena retardetur; & regnum nostrum desoletur, id est Collegia nostra, Domus nostræ, eorumque incolæ inter se mutuo collidantur; & sublatæ charitatis

calce, dissolvantur, & corruant; sed potius uno corde, unâ animâ, unâ mente, voluntate, ore, manu, pro viribus Dei gloriam promoveamus; & animabus cælo lucrandis constanter invigilemus.

EXHORTATIO II IN REGULAM XLII.

Motiva unionis & charitatis fraternæ omnibus Christianis communia exhibet.

T H E M A.

Soliciti servare unitatem Spiritûs, in vinculo pacis. ad Eph. 4.

VEL

Unio & conformitas mutua diligentissimè curanda est. Reg. 4.

Ummo Salvator noster Christus JESUS flagrabat desiderio, ut Discipuli sui & Christiani omnes artificio charitatis vinculo conjungerentur; atque ut id à Patre cælesti impetraret, eum enixè precatus est: *Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi; ut sint unum, sicut &*

nos unum sumus. Joan. 17. 11. Ut factum voluntate, sicut & nos unum sumus essentia & substantia unitate. Ad unitatem verò istam requiritur unio, gloriæ & vinculum. Unde Apostolus hortatur Ephesios c. 4. 3. Soliciti ut sint, servare unitatem spiritûs, in vinculo pacis. Ut sit unitas & conjunctio in fabrica Domûs, requiritur vinculum: sed quodnam illud? Calx lateres connectas. Ut sit unitas in navis structura, necessarium est vinculum: quodnam illud?

illud? Clavi & bitumen afferes compa-
ginans. Ut sit unitas in Horologio, ad-
lit, necesse est, vinculum: Quodnam il-
lud? Coordinatio & connexio rotarum.
Ut sit unitas in Ecclesia, in Republica,
in Civitate, in Ordine Religioso, in Cœ-
nobio, in Domo; desideratur vinculum;
quodnam illud? Vinculum pacis & cha-
ritatis. *Solliciti servare unitatem Spiritus,*
in vinculo pacis. Ut sint unum, sicut & nos
unum sumus: Ut unum sint Pater & Fi-
lius, intercedat vinculum; sed quodnam
illud? Spiritus sanctus, qui facit utraque
unum, & est Spiritus charitatis, & vin-
culum pacis.

Quò igitur & nos unum simus per
vinculum pacis & charitatis, ternas, ex
multis ab Apostolo assignatis ad Ephes.
4. feligenus rationes, quæ nos ad chari-
tatem mutuam conservandam merito
incitent: Nimirum, quòd simus *unum*
corpus, unus Spiritus, & una sit spes voca-
tionis nostræ.

I. Stimulus primus, nos ex sententia
Apostoli excitans ad mutuam charita-
tem fraternam; ut simus *solliciti servare*
unitatem Spiritus, in vinculo pacis; est,
quia unum corpus sumus omnes, quot-
quot Ecclesie Orthodoxæ membra su-
mus: *Unum corpus,* ad Ephes. 4. §. 4.
Omnium fidei, seu Christianorum,
unum corpus mysticum est, cujus caput
est Christus; qui in membra singula,
tanquam vitis in palmices, influit, vi-
tamque gratiæ producit, & opera vitæ
æternæ meritoria exercendi vim com-
municat. Totus Ordo Religiosus, u-
num corpus est. Tota Provincia unum
corpus est: Collegium aut Domus u-
num particulare corpus est. Quòd si

ergo *unum corpus* Ecclesie, vel Religio-
nis, vel Domus omnes confiamus, &
invicem membra sumus, quis non cer-
nit, quantâ charitate nos unitos esse o-
porteat? Quis non perspicit, quantâ sol-
licitudine, servare debeamus *unitatem*
Spiritus, id est unitatem mentis & ani-
mi; ut licet corporibus divisi simus,
mente tamen & animis conjuncti, uni-
tisque vivamus? At quibusnam in rebus,
hæc unio Spiritus eluceſcet? Quibusnam
occasionibus, se proder? Docet id Apo-
stolus; exponit S. Laurentius Justinia-
nus, in Ligno vitæ, de charitate c. 17. &
L. de discipl. c. 4. Imò vel ipsa mem-
bra nostra, tametsi silent, ipsam chari-
tatis & unionis methodum & praxim
clamant; ita ut inexcusabiles simus, si
non audiamus & imitemur. Itaque in-
tueamur, quid membra membris præ-
stent obsequii & charitatis.

1. Membrum unum ab altero di-
velli, & separari, quàm maximè refor-
midat: cogita, si vel manus, vel pes,
gangranâ latius serpente ac proficien-
te, amputandus sit, quo membra omnia
horrore concutuntur, quo dolore pre-
muntur? sanè arctissimis hominem vin-
culis constringi necesse est, ne se mo-
veat, & vel invitus reluctetur. Pari mo-
do & nos, præsertim Religiosi, qui non
unius duntaxat Ecclesie; sed religionis
etiam membra sumus, omnem divisi-
onem, omnem dissensionem, omnem
charitatis læsionem vehementissimè ti-
meamus: semper membrorum instar
conjuncti, *solliciti* simus, *servare unitatem*
Spiritus in vinculo pacis & charitatis.

2. Pro invicem *sollicita sint membra.* 1.
Corinth. 12. 25. Quanto studio se
Bbbb 3 membra

membra diligunt, & curant? Infirmatur oculus, nonne manus oculo languenti sollicitè remedia adhibet? Se totam exponit in ipsius obsequium, palpat, linit, medetur; & si quid aliud imperari queat solatii, semper præsto est. Quantumcunque occupetur, quamvis à labore fessa sit, nunquam tamen se retrahit à ministerio, nam oculi malum, propter confederationem naturæ, suum esse arbitrat. Hoc agit os, hoc pes: hoc cuncta alia membra: omnia enim membra uno consensu, pari voluntate, libenti animo & absque ulla requie se exercent, ut oculus recuperet sanitatem. Non ab simili ratione, tanquam membra nos diligamus, infirmos omnino obsequiorum genere sublevemus, & in necessitate quavis, solatio sumus, & unitatem Spiritus conservabimus.

3. Si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra. 1. Corinth. 12. 26. *Compatiuntur* (ut sic membrum patiens dolore levetur) non per communionem cladis, sed per solatium charitatis; inquit S. August. Epist. 133. Unde S. Basilii in Reg. brev. Reg. 175. docuit, evidens signum dilectionis esse duplex: Primò si quis proximi utilitate lætetur & pro ea laboret, Secundò si de ejus malo ac peccato tristetur & mereat. Qui his destituitur, caret charitate: ne autem ea careat, solliciti sumus compatiendo servare unitatem.

4. Si gaudet unum membrum, congaudent omnia membra. Nam membrum unum sibi fieri reputat, sive bonum sive malum, quod alteri evenit; ita & nos, quod fratribus nostris accidit, nobis irrogari existimemus: *Tanta*, inquit S.

Laurentius Justinianus l. c. *in cisternam humani corporis membris inest copula, tantus amor, tamque inseparabilis & inseparabilis dilectionis unitas, ut unam sine alia, non valeat gaudere. Latitia illis communis est, pena aequalis, etsi non in actu, tamen in affectu; ita ut quod uni tribuitur, ceteri accipisse se gratulentur.* Idem Christus Ecclesie & corporis hujus mystici caput, suo docet exemplo, dicens: *Quod uni de minimis meis fecistis, mihi fecistis.* Matth. 25. Similia quoque nobis erga fratres nostros opere aut affectu saltem demonstranda. *Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus.* Ut loquitur Apostolus, Rom. 12. 15.

5. *Solliciti servare unitatem*, sicut membra corporis servant. Primò. Unum membrum, alteri non invidet dignius officium; pes enim oculo non invidet sublimiorem locum: ita & nemo nostrum Fratri suo aut dignius officium, aut ingenium excellentius, aut doctrinam, aut gratiam, sibi non concessam, invidet. Invidia enim est vitium diabolicum, ex matre superbia genitum: Suffoca matrem & non est filia. Deinde quemadmodum unum membrum ab alio læsum, non illico se vindicat: pari ratione inter nos nulli vindictæ sit locus, ut monet Apostolus Rom. 12. *Nulli malum pro malo reddentes.* Tertio. Quemadmodum unum membrum alterius officio se non immiscet: singula enim suis inhaerent officiis, nec oculus audiendi, nec manus ambulandi unquam sibi vendicat actum; sed singula juxta donum & actum suum naturam obtemperant. Ita nostrum quoque commissam sibi functionem obeat, &

stabit pax; nullo autem modo alieno muneri se se immisceat. Quartò, quemadmodum membris infirmioribus majorem impertimur honorem; magis enim custodim⁹ ac tegim⁹ pedem, quam faciem: Sic quòque Nos non despiciere oportet eos, qui infirmiores, ignobiliores & minores videntur; sed monitum Apostoli sequamur: *Honore invicem prævenite.* Quintò, Quemadmodum unum membrum in periculo lætionis se exponit pro alio, veluti brachium aut manus se opponit ad ictum avertendum à capite: ita & Nos pro Fratribus libenti animo quidpiam sustineamus, exemplo Christi JESU Capitis nostri pro membris suis & verbera & vulnera perpeti non dedignantis.

Hoc igitur stimulo indefinenter ad caritatis unionem excitemur: *Unum corpus sumus.* Ideòque invicem non debent ejus dividi ac separari membra; sed pro se mutuo curam gerere: Compassionem in malis, congratulationem in bonis, absque omni invidiâ, vindictâ, arrogantia, ac neglectu demonstrare. *Magna est hæc Caritas munda, virtus & auxilium præstans in omni perfectione, quæ data est divitibus pro gloria, pauperibus pro censu, exalibus pro patria, imbecilibus pro virtute, infirmis pro medicina, pro vita mortuis.* Inquit Sanctus Laurentius Justinianus in Ligno Vitæ. l.c.

II. Alter stimulus nos ad unionem caritatis excitans est, quòd unum à Christo Capite nostro spiritum nacti sumus.

Unus spiritus ait Apostolus ad Ephes. 4.4. Christus Dominus noster toti corpori mystico (Ecclesiæ) unum infudit spiritum, scilicet spiritum suum, qui singulis membris vitam & motum spiritualem

adsert; sine quo illa mortua & absque motu existerent. At quis & qualis est iste spiritus, quem omnes Christiani accepimus, & à quo unus spiritus nuncupamur?

1. Est Spiritus Dei, Spiritus Divinus; Spiritus Patris cælestis, de quo loquitur Apostolus, atque suis Romanis in e se: ad Rom. 8. 9. *Vos in carne non estis, sed in spiritu: Sit amen spiritus Dei habitat in vobis.* Spiritus iste Dei, spiritus Patris, non est spiritus servitutis non est spiritus timoris servilis, qualis olim regnabat in Judæis, viventibus secundum Legem timoris; sed est spiritus libertatis, spiritus amoris, spiritus filialis: velut disertè affirmat S. Paulus l.c. v. 15. *Non accepistis spiritum servitutis in timore; ut metu poenæ à peccatis coërceamini, Legemque observetis; sed accepistis spiritum adoptionis Filiorum, in quo clamamus, Abba Pater.* In quo clamamus, non tam voce, quam filiali affectu præ dulcedine & teneritudine amoris, quasi infantes teneri, qui carissimum Parentem balbutientes blandulâ & iteratâ voculâ compellere solent: Pater, Pater. Et hic unus spiritus est quem obtinimus, dum Christianam Legem amplexi sumus.

2. Est Spiritus Christi domini. quis verò est spiritus Christi? est idem, qui dei, quia Christus est Deus; Spiritus Christi impellit ad affectus & mores Christo similes, & ad imitandam vitam Christi: Spiritus Mundi est spiritus terrenus & spiritus superbus atque vanitatis: spiritus carnis, est spiritus carnalis & sensualis: spiritus Diaboli, est spiritus malignus, arrogans & invidus. Spiritus verò Christi, est Spiritus cælestis & humilis: Spiritus Christi est spiritus mortificationis & abnegationis:

abnegationis : Qui enim Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Spiritus Christi est spiritus dilectionis, vult enim, ut invicem diligamus. Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est eius. Rom. 8. 8.

3. Est Spiritus Sanctus : est spiritus Caritatis & Gratia à Spiritu Sancto communicat & infusa & ab eo separari nequit. Est spiritus vivificans animas nostras, vitâ gratia, ut docet Sanctus Chrysostomus, Ambrosius & Augustinus : Quemadmodum enim Spiritus Sanctus est vita essentialis & increata; ita quodque est causa vitæ nostræ spiritualis, eamque nobis communicat, & ad opera non carnis; sed spiritus, non peccati & mortis; sed gratia & vitæ impellit : adeoque Filios Dei efficit : Etenim *Quicumque spiritu Dei aguntur, ii sunt Filii Dei.* Ad. Rom. 8. 14. Sicut ergo Samson ad heroica fortitudinis opera patranda, Spiritu Dei correptus agebatur : unde antequam ea aggrederecur, ait Scriptura : *Invit spiritus Domini in Samson* : Ita pariter Iusti, Sancti, omnesque Filii Dei tum ad opera heroica, tum ad alia vitæ æternæ meritoria Spiritu DEI aguntur. Igitur unus spiritus sumus, uno spiritu agimur & regimur.

4. Si verò religiosam vitam spectemus, ad quam Christus nos vocavit, & quam Spiritus Sanctus nobis inspiravit & ad quam Nos benignissimè attraxit; alia peculiaris dilectionis motiva deprehendemus. Sumus enim unus spiritus; hoc est regnat in nobis spiritus paupertatis, non divitiarum; spiritus Castitatis, non voluptatum; spiritus obedientia,

non libertatis mundanae & honorum; sed spiritus Mundi abrenunciandi & moriendi, Deoque unice serviendi & vivendi. Sumus ergo unus spiritus multis de causis.

5. Si denique Societatem spectemus, ad quam singulari Dei beneficio vocati, & arctius colligati sumus, unus spiritus sumus : accepimus enim Spiritum Apostolicum, spiritum zeli Animarum; qui verè & propriè est Spiritus Christi, de caelo descendens, ut homines ad salutem æternam perduceret.

Cùm igitur tot titulis omnes sumus, quasi unus spiritus, facile cernimus, quot stimulis ad Charitatem munum excitemur, ut nos uno corde, uno spiritu diligamus & complectamur, & quidquid ad divisionem spiritus facit, cane pejus & angue fugiamus, ut uno humero jugum Domini portemus; ut uno studio, labore & fervore propiam alienamque perfectionem procuremus.

III. Tertius stimulus nos ad unitatem spiritus, in vinculo pacis factam rectam conservandam impellens est : una spes vocationis nostræ. Allegat quodam hanc causam Doctor Gentium l. c. 9. 4. dum inquit : *Sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae.* Quem (oblecto) non vehementer incitet ad illam servandam fraternæ dilectionis unitatem, si vocationis nostræ spem perperdamus? Una est spes nostra, una vocatio nostra. Omnes vocati sumus ad cœlestem hereditatem; cœlestem hæc est una spes nostra. Omnes vocati sumus ad unum Regnum, ad unam coronam, ad unam gloriam & beatitudinem æternam : & hæc est unica expectatio nostra.

Cum igitur in ea brevi post temporis intervallo amicissimam, latissimam, felicissimam, in omnem æternitatem, vitam simul æturi simus, quid hic in terra ex omnibus rebus caducis & quiescens esse potest, quod in Nobis spiritus unitatem & charitatem dissolvat? Terra universa Cæli intuitu Punctum est; & hujus Puncti punctulum aliquod Nos à Caritate mutua separabit? Si quis in Cælo jam existeret cum Beatarum illarum mentium choris, terramque hanc exiguam inde despiceret, hominesque litigantes, belligerantes, pugnantes pro terre gleba intueretur, an non exclamaret: Hoc est Punctum, quod inter vos mortales ferro & igne dividitur! O quam angusti sunt mortalium animi! O quam angusti mortalium termini! Ne id fiat, unam vocationis nostræ spem consideremus: Cælum intueamur: ut hortatur S. Ambrosius L. 3. Hexæm. c. 12. *Nostra* (inquit) *conversatio in cælis est; unde ne aliquibus saculi procelis possit r. scilicet, & tempestate delui, claviculis & circulis, quasi amplectitur Caritatis, proximos quosque complectitur, & in eorum conjunctione requiescit: Caritas est igitur, quæ nos Superioribus necit Cælique inserit.* Mediante scilicet spe vocationis nostræ, quæ Nos non secus atque agricolas in labore animat; ut milites in pugna confortat; ut mercatores in negotiatione excitat; ut messem coronam, thesaurumque cælestem unanimiter quarant? & feliciter reperiant? Quæ cum ita sint, Charissimi, secundum Apostoli monitum pro viribus stituti simus servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Si id neglexerimus, veterè inexcusabiles sumus. Non Cælum,

ait S. Laur. Justin. L. de dif. c. 4. non Angeli non alia contra te producentur testimonia. Tu tuus accusator eris: Tu testis scilicet. Mandatum (dilectionis fraternæ) fueris pratergressus. Quare ad conservandam exactam unitatem spiritus & voluntatis exstimulet Nos 1. Quia unum Corpus sumus in Christo, & sub uno Capite Christo, alter alterius membra; ac proinde membrorum unionem æmulemur; omnem disjunctionem, seu disensionem declinemus; pro nobis invicem in morbis & adversis sollicitudinem geramus; intimèque compatiatur: cum gaudentibus gaudeamus; fleamus cum flentibus; absque invidiâ, absque vindictâ, absque alterius officii occupatione, membrisque vilioris contemptu. 2. Exstimulet nos unus spiritus ad unionis conservationem; unus spiritus Patris, qui Nos Filios Dei adoptivos constituit; unus spiritus Filii, qui nos Christi imitatores efficit: unus spiritus Spiritus Sancti, qui nos ad opera heroica & vitæ æternæ meritoria impellit. Unus spiritus Religionis, qui Nos Fratres in Christo reddit: unus spiritus Societatis, qui Nos Christi ministrum & in animarum salute Cooperatores ordinat. 3. Una spes vocationis nostræ, una beatitudo, una Corona, una gloria perpetua, in qua, in omne ævum, conjunctissimis mentibus, victuri sumus, exstimulet nos, adjuvet, & impellat nos, ut hanc brevem & fluxam temporis ac vitæ nostræ periodum in maximâ Caritate, in pace & tranquillitate summâ transigamus; donec in æternâ felicitate, in summa unitate, uno corde & ore, uno corpore & spiritu, Sanctissimam Trinitatem amemus, laudemus & glorificemus in secula. Amen.

Cccc

EXHOR-

EXHORTATIO III.
IN REGULAM XLII.

Motiva unionis & charitatis fraternæ, Societati, vel alteri
Ordini, magis propria declarat.

T H E M A.

Sint unum, sicut & nos unum sumus. Joan. 17. 11.

V E L

Unio & conformitas mutua diligentissimè curanda est. Reg. 42.

Uanquam omnes, quotquot Christiano nomine & ordine gaudent, singulari decet unionis & charitatis vinculo esse copulatos; magis tamen oportet vinculum inter religiosâ professione variâ obstrictos intercedere; at inter unius, ejusdemque Ordinis Ascetas, longè maximum: non seorsus ac alia est unio in exercitu, alia in legione, alia in cohorte: alia est unio in Civitate, alia in certa tribu, alia in familia vel domo. Atque hæc est voluntas Dei, ejusdemque ordinatio, ut vinculo arctiore, sive naturali, sive spirituali conjuncti, arctiore quoque charitate sese invicem complectantur. Ipse enim

est causa efficiens, uti omnis, ita & hujus pressioris charitatis, & quemadmodum ipse, majori amore prosequitur, sibi que intimius conjungit, obsequio suo arctius devinctos, ac liberæ eorum voluntate mancipatos; ita nos amoris sui particeps reddit, quo nos mutuo diligamus intensius, qui, præiactantibus, nos ei pressius astringimus.

Eandem majorem charitatem Redemptor noster amantissimus nobis promeruit: qui cum tempore passionis suæ, inimicitias, quæ inter gentes & nationes esse poterant, in corpore suo destruxisset: non solum universum Ecclesiæ suæ mysticum corpus; verum etiam privata cujusque religionis corpora ædificavit ac struxit, & in singulis charitatem, unionemque ordinavit.

Sed omittis aliis, illud in primis, in quod

quod nos Dei benignitate adscripti sumus, perpendamus; Sanè hoc minimæ Societatis nostræ corpus, primam sui originem ex corde Christi traxit, in quo tanquam in fornace ardentissima, vi divini, intensissimi que amoris, in hanc auream & mirabilem unitatem compacti, & in hoc amoris aestu fusi, mixti simul & quasi liquati, purgati que omnes sumus; ut omni divisionum, dissensionum, ac dissidiorum fæce & scoriâ purgati in novum gratiæ, ex Dei proximi que charitate, spiritu amoris & adoptionis conflatum electrum prodeamus; unam ex diversissimis populis nationibus, linguis, variisque statuum conditionibus, in cœtu ac Societate Christi, videri sanctissimi ejus amoris, effecti.

In hæc autem cordis Christi fornace, quotquot in Societate cooptati sumus, ternæ potissimum, nobis indita, impresque conditiones fuere, tanquam totidem mutue dilectionis motiva, quod nempe sumus commilitones, confodales, commensales & contubernales; quæ in præsentia declarabimus, & tanquam ardentioris inter nos charitatis incentiva proponemus.

I. Incitamentum primum, ad mutuum in hoc Ordine nostro unionem, charitatemque excitans est, quia *milites & commilitanes sumus*; qui sub JESU Christo summo Imperatore ac Duce nostro stipendia meremus: sub sanguineo ejus labaro, Sacramentum militare diximus: in cohortem ejus ac Societatem relati sumus, pro Regno ejus dilatando, propagandoque decertamus: contra Mundum, carnem, Dæmonem, peccatum, ceterosque hostes ejus capitales, arma

circumferimus, atque indies in campum & aciem prodimus. Insinuat hoc ipsum prima Societatis Jesh formula seu Regula, Paulo III. Pontifici oblata & ab eo approbata Anno 1540. quæ sic incipit: *Quicumque in Societate nostra, vult sub crucis vexillo, Deo militare.* Milites igitur & commilitones sumus, sub Christi Domini signis militantes. Quanta autem inter milites animorum unio & consensus requiratur, ad hostes detrumphandos, quis non videt? Si enim in hoste aggrediendo discordes extiterint, an non hostium acinacibus victima cruenta cadent? Si arcem, si urbem discordes, obsidione cinxerint, an non actum agent, & re infecta, cum confusione & clade recedent? In munitione ab hostibus obsessa, si præsidium inter se disenserit, quo pacto eam tuebitur? Constat igitur in omni pugna & certamine, in omni obsidione & aggressione, unionem & mutuum animorum consensionem militi omnino necessariam esse, sine quâ exercitus omnis cadat, intereat ac pessundetur necesse est.

Compertum, perspectumque id fuit summo Imperatori & Archistratego nostro JESU Christo; qui ea de causa toties Apostolis & Discipulis suis, & in illis, nobis, unionem, charitatem, concordiam & pacem, tam sedulo commendavit, & iterum, iterumque verbis prægnantibus inculcavit. Primò enim ardentissimum charitatis mandatum tribuit: *Hæc mando vobis, ut diligatis invicem.* Joan. 15. 17. Secundò, pro balthæo, ac cingulo militari, distinctionisque signo, quo milites sui, ab hostibus discernentur, charitatem statuit: *In hoc cognoscant*

Cccc 2 omnes,

omnes, quod Discipuli mei estis si dilectionem habueritis ad invicem. Joan. 13. 35. Apostolis per totam Judæam missis, pro tesera militari ac symbolo, charitatem ac pacem largitus est, dicens: *In quamcumque domum intraveritis, primum dicitis: pax huic domui.* Luca 10. 5. ab illis discessurus ad Patrem, charitatem pacemque pro testamento reliquit: *Pacem relinquo vobis pacem meam do vobis* Joan. 14. 27. Et si hanc observarent, suam illis assistentiam, & auxilium appromisit: *Ubi duo vel tres congregati sunt in nomine meo (charitate conjuncti) ibi sum in medio eorum.* Matth. 18. 20. Ut eos defendam, protegam, adjovem, & contra hostiles incursum, animos, viresque sufficiam. Ex quibus manifestè liquet, si commilitones sumus, quantà unione & charitate conjuncti esse debeamus.

Nec latuit id ipsum S. Fundatorem nostrum Ignatium, qui post Christum, cohortis nostræ Dux & Capitanus extitit; Dei & proximi charitate penitus succensus, eadèque milites & alleclas suos inflammati unicè desiderans. Concilium Provinciale Terraconense apud Clementem VIII. pro apothecosi Sancti Patris instans, vocat eum *Propugnatorem Republicæ Christianæ, ac Ducem novæ militiæ, de celo lapsa, sanctissimo IESU nomine signata, qui velut alter Atlas orbem fulciat, humeris doctrinæ & pietatis.* Apud Scherlogum in Cant. tom 3. veltig. 34. n. 35. ex relatione edita à Ribadeneira. Addit Synodus dicta; *Collocasse eum pedes, tanquam duas columnas igneas, dextrum supra mare, pro Indiarum & Paganismi conversione finistram supra terram; ut eam secundaret seminibus virtutum & salutaris doctrinæ, post eradicatas spinas ignorantia, er-*

rorum atque hæresum. Datæque ei in manibus liberæ à prima ætate ingenia eruditæ omnique optimæ literaturæ, divinæ & humanæ excoleret. Verè Dux hic militiæ novæ, sicut igneos pedes ambulando & discurrendo, ita quoque igneas manus laborando, igneam cor amando, orando, meditando, & igneam os & linguam habuit excitando, prædicando & ad charitatem mutuam, tum Christianos omnes, tum filios suos accendendos aliudque non optando, quàm ut charitate mutuâ inflammarentur. Hinc illa verba, & fervens ista cohortatio: *Unitæ & conformitatis mutua diligentissimè curanda est; nec, que ei adversantur permittenda; conjuncti invicem fraternæ charitati vincula, meliùs & efficacius possunt se divino obsequio, & auxilio proximarum impendere.* p. 3. Const. c. 1. §. 18.

Quare, Charissimi, si commilitones sumus, charitate mutuâ ac utilitate colligati sumus necesse est, ut tam Imperatoris nostri Jesu Christi, mandato & monitis, quàm Capitanei nostri strenuissimi S. Ignatii Regulis & cohortationibus pareamus & faciamus satis, corde, ore, manu, affectu & effectu unionem sperantes & fraternam charitatem demonstrantes.

II. Incitamentum secundum, nobis in Societate ad unionem animorum & charitatem mutuam calcar addens, est, quod Socii & Confodales sumus. Socii aut Societatis nomen & ad militiam & ad negotiationem seu mercaturam specialiter applicari solet: utroque autem titulo vox hæc à S. Ignatio usurpata est teste Francisco Suarez tom. 4. de relig. L. 1. c. 1. Societas, inquit, unionem charitatis sonat, ideòque hoc nomen Religionis nostræ

collexit S. Fundator imposuit. Summo enim charitatis vinculo juncti erant inter se primi Patres: hæc enim sola ex tã diversis nationibus, summo animorum consensu, & perpetuo nexu, eos copulãt; & hunc spiritum in sua congregatione relinquere maximè cupiebant, quod nullo alio nomine magis significare poterunt. Et hoc indicant illa verba, in Bulla Pauli III. *Ad perficiendam, & conservandam eorum Sacretatis in Christo unionem, quandam vivendi formulam tradiderunt.* Ita Suarez l. c. Verùm quacunque significatione id nomen usurpemus, sive de conjunctione negotiantium, sive de unione militum, sive de associatione in agro aut vinea Domini laborantium, aut membrorum; quid aliud clamat, quid fortius inculcat, quàm mutua charitatis inter nos arctissimam copulationem? Patet id consideranti.

Quid enim est Societas Jesu, nisi Societas Negotiatorum hoc fœdere unitorum, non ut gazas terrenas; sed margaritas pretiosas, animas, inquam, mortalium, lucraque cœlestia & æterna sibi & proximis conquirant? Quã verò ratione id præstabant, nisi mutua ope, auxilio, consilio, charitate conjuncti omni proprio commodo & emolumento spreto, in id unum assidue incumbant?

Quid est Societas Jesu, nisi ut ait Gregorius XV. Pontifex maximus, in litteris Apostolicis, ad Carolum à Lotharingia, *Sacra militiæ Societas, Catholicis nominis defensione, & hæreticorum excidium clarissima?* Quo autem pacto, nomen Catholicum tuebitur, hæreticorumque arma venenata retundet, nisi Socii inter se charitate uniti, tanquam milites in acie deprehendantur?

Quid est Societas Jesu, nisi congregatio operantium, agrorum, aut vinearum, in agro vel vinea Domini laborantium, mutuoque auxilio in messe aut vindemia desudantium: vel ut scribit Paulus III. Summus Pontifex in Bulla Anno 1549. data, incipiente: *Licet debitum.* Quid est Societas, nisi *ager fertilis in Domino multiplices atque uberes fructus animarum, ad summi Regis laudem & fidei incrementum quotidie verbo & exemplo asferens?* Quomodo autem agrum Domini, vineamve colet? quomodo fructus uberes verbo & exemplo proferet; si verbis & doctrinis dissonet, si moribus & exemplis discordet?

Quid est Societas Jesu, nisi conjunctio, & consociatio petrarum firmarum, aut saxorum, seu ut agebat Clemens VIII. Pontifex, quid est nisi *murus firmus contra impietatem?* alleverat enim, *Murum opponi firmiorem pro domo Dei nullum posse, contra impetum armata impietatis, quam Sociorum in doctrina & virtute constantiam.* Imago 1. sac. l. c. 9. Quomodo verò Societas erit contra impietatem murus, absque calce unionis & fraternæ charitatis?

Quid est Societas Jesu, nisi, ut asserbat laudatus ante Clemens VIII. *Brachium dexterum Ecclesie?* Qui dixerit, inquit, *me adversari Societati, mentitur; semper enim existimavi Societatem esse brachium dexterum Ecclesie.* Et anno 1600. coram Patribus Romæ ad Societatis comitia accessit; *Societatem brachium dexterum Sedis Apostolicæ appellare dignatus est: qui autem hoc brachium vires suas exferet, ac pro Ecclesia, Apostolicæq; Sede dimicabit; si mēbra disjuncta, nervi disrupti, ossa luxata per discordias & dissensiones*

exciteriat? Summè igitur, ut clarè perspiciamus, Unio Caritatis Societati necessaria est.

Curnam (obsecro) brachium Societatis primæ tantæ, tamque stupendæ, ope divinæ gratiæ, effecit? Tor hostes prostravit? Toties fortem armatum ex atrio suo exturbavit? Nisi quia summâ erat charitate, & animorum consensione? quemadmodum Paulus V. Supremus Ecclesiæ Pastor, electo concordibus suffragiis Laynio, secundo Societatis Jesu Præposito Generali fatebatur: *Et res (inquit) confirmat, vos in unitate spiritus ambulare; unum & idem sapere, Vestramque Beatam Societatem in ipso angulari lapide, qui est Christus, fundatam esse.* Ut refertur p. 2. Histor. Soc. L. 2. n. 37. Imò tanta in eadem viguit animorum unio & dilectio, ut Gregorius XIII. omnium diligens Observator, cum alia observaret in aliis; in Societate JESU tria potissimum, eaque singularia, & non passim obvia miraretur; scilicet *Tantam in tam variâ, excellentique doctrinâ demissionem animi, de se demississimè sentientis; tantam in nationum, ingeniorumque diversitate tantâ unionem conspirationemque voluntatum; tantam in tam viridi & vivida juvenute continentiam à voluptatibus iis, quæ nimium quantum humano, etiam effeto corpori, dominantur.* Imago 1. Sac. L. 5. c. 6.

Ac proinde unio ista animorum assiduâ, vigilique curâ Nobis conservanda est, si opum caelestium mercatores, si Christi milites, si murus impenetrabilis, si brachium robustum, ad præliandum prælia Domini, si (ut agebat PIUS V. in Bulla) *Tanquam veri palmites in Christo*

per Caritatem conjuncti esse cupiamus, qui uberes Ecclesiæ Dei fructus proferant.

III. Incitamentum tertium Non in Societate ad unionem & charitatem mutuam impellens, est, quod sunt commensales & contubernales, domum, mensam, vestem, Superiores, Regulas, & hostes & intentiones, aliæque communia habentes. Quid enim, nonne omnes, quotquot in hac Probationis Domogimus, ab eodem Præside Generali, Provinciali & domestico gubernamur, qui id unice exoptant, ut Filii sui tanquam Fratres Caritate sincerâ uniantur? Nonne eandem domum incolimus, quam tanquam mortificationis, Caritatis & virtutis omnigenæ Scholam suavissima Dei Providentia Nobis restitavit? Nonne eandem frequentamus mensam, tam corpori, quam anime reficiendæ stratam; eodémque cœo corporali & spiritali paciscimur? Nonne eadem seu simili amicimur vestibus, tum exterius, quâ ab aliis Religiosis discernimur, tum interius solâ caritate, quâ tanquam auræ cyclade exornamur? Deoque & Cælitibus accepti reddimus? Nonne eodem insignimur nomine, à JESU vitæ imitatione, maxime Christi exemplo, erga Fratres Nostros, dilectionem postulante? Nonne isdem regimur constitutionibus, iisdem regulis & Legibus stringimur, à S. Fundator conscriptis, Caritate plenis; inter quos est & hæc præfens, quam exponimus, quâ idem sapere, idem omnes dicere, unionem & conformitatem mutuatam diligentissimè servare, quidquid eam violat, studiofissimè evitare jubentur?

Nonne

Nōne eosdem numeramus hostes & Adversarios, iisdemque Amicis & Patronis gaudemus? Qui enim uni faver, fivet & alteri; Qui uni adversatur, toti Domui, vel etiam Societati adversatur. Denique, Nōne omnibus & singulis idem scopus, idem gloriæ divinæ & salutis animarum propagandæ finis est præstitutus? Ad quem tanquam Christi Milites decertamus; ad quem omnes vires & nervos animi ac corporis intendimus atque impendimus: ut patet Summi Pontifices Paulus III. Julius III. Gregorius XIII. & XV. necnon Pius V. in Bullis declarat: in quibus Hic ait: Nos esse Religiosos, sed sacratissimi Nominis IESU, naturæ humani generis Redemptoris vexillo, ad illius honorem & gloriam, ac Proximorum spiritualium profectum, & Orthodoxæ Fidei defensionem & propagationem in terris militant. Ex quibus omnibus quid colligimus, quid evincimus aliud, nisi Nos in Societate, Caritate intimâ conjunctos vivere oportere?

Quocirca, Carissimi, cum hujus rei tanta sit utilitas, tanta necessitas, ad eam allequendam, seu potius tuendam, vires omnes cum divinâ gratiâ impendamus. 1. Suadet & persuadet hoc primò militia nostra & pugnæ societas, quæ absque unione Caritatis dissolvitur, pessundatur, dissipatur, attestante Christo Imperatore nostro. 2. hoc exigit societas mercatorum, operariorum, militum & oppugnantium & sese defendentium: potissimum Societas amoris ad salutem animarum instituta, aliâ minime scopum suum obtentura. 3. Hoc denique requirit omnium rerum communio, eadem domus, eadem mensa, idem Superior, idem nomen, eadem Regula, iidem amici & inimici, idem scopus & finis gloriæ divinæ & salutis animarum, qui concordiâ & unione maxime promovetur; discordiâ verò & dissensione quàm maxime impeditur & sufflaminatur. Concordiâ enim res parvæ crescunt; discordiâ, maxima dilabuntur.

EXHOR.

EXHORTATIO IV. IN REGULAM XLII.

Agit de particularibus amicitiiis extirpandis.

T H E M A.

*Domine nō me bonum semen semināsti in agro tuo?
unde ergo habet zizania?* Matth. 13. 27.

Vel ex Regula 41.

Rabolam de zizaniis, veluti ore Salvatoris prolatam Cap. XIII. Matthæi, accepimus, sic ab eodem expositā, declaratamque I. c. habemus. *Qui seminat (inquit) bonum semen, est Filius hominis. Ager autem est Mundus. Bonum verò semen, hi sunt filii Regni. Zizania autem sunt filii nequam. Inimicus autem homo, qui seminavit ea, est Diabolus.* S. Augustinus, Gregorius, Chrysostomus zizaniorum nomine, Hæreticos, Fidelium mentes, velut triticum, corrumpentes & suffocantes, intelligunt. Alcetera verò bono semine virtutes; zizaniis vitia designari mysticè arbitrantur. Redemptor enim noster in agro Ecclesiæ suæ ab initio, & postmodum in agro Ordinum suorum Fundatores seminârunt semen bonum præstantissimarum virtutum; & præcipuè Caritatis

perfectæ, quâ & primi Christiani & primi Ordinum Fundatores, eorumque Adjutores, tanquam *Cor unum & Anima una*, erant inter se conjunctissimi. At lapsu temporis, cum dormirent homines, cum Ecclesiæ Ordiniisque Prælati non satis advigilarent; *Vēnit inimicus ejus & superseminavit zizania in medio tritici.* Venit quippe Diabolus, atque inter bonum semen virtutum sparsit zizania perniciose vitiorum: inter frumentum electum sinceræ Caritatis Christianæ & religiosæ iniecit lolium falsæ, spariæque dilectionis, ipsūmet triticum supprimens, exlugens & strangulans.

Zizania hæc, quæ varia sunt, varias nobis particulares amicitias adumbrant, quas modò exponemus, ut si quid fortassis in Ordinis nostri agro ab inimico injectum fuerit, ne excrescat, evellamus.

I. Iust

I. Inter quàm plurima herbarum, tritico noxiarum genera, tria potissimum eminent, nempe zizania, lappa & tribuli, quæ Visum obtundunt, vomitum provocant, sensumque perturbant. Ac simplicis amicitiae particularis admodum perniciosa, & religiosæ Caritati inimicæ symbolum exhibent: quæ pariter effectus pravo in Anima, quos zizania in corpore, producit. Dum Visum interiore erroribus & ignorantis obnubilat; DEUM provocat, ut eâ infectos exore suo evomat; ac denique in odia, dissensiones, scandala, aliòsque defectus non leves præcipitat.

Primum genus est zizanium sive lolium, quod propter vapores acres, quos in cerebrum attollit, oculis nocet: unde Poëtarum lumen Ovidius Lib. 1. Fast. illud ab agris procul proscriptum optabat, dum caneat:

Est carani laltis, oculos vitiamibus, agri.
Quid magis oculos Religiosorum vitiat & obscurat, quàm amicitia nimia cum Secularibus, sive viris, sive feminis contracta? Nititur illa ut plurimum amore proprio, propriisque Commodis; quòd vel à Secularibus munuscula referant, vel cibo, potu, epulis & conviviis lautius habeantur, vel temporis fallendi gratiâ, colloquiis, rerum curiosarum relationibus, novisque rumoribus pascantur, aliisve sensuum oblectamentis recreentur. Quanto pere verò huiusmodi familiaritas animæ oculos obtundat, & obscurat, ipsimet vix animadvertunt. Neque enim 1. Intentionis suæ pravitatem notant, dum seipsos quærunt; cum non nisi unius Dei gloriam & animatum luera oporteret intendere.

2. Non cernunt suam erga DEUM caritatem minui, dum affectum ad Creaturas effundunt, in varia eundem dispergunt, & raro colligunt. 3. Non observant, Caritatem fraternam lædi & arteri; dum sensum sine sensu Secularium mores imbibunt, à simplicitate religiosâ defleunt, Fratrumque animos à se avertunt. 4. Non perspicunt, devotionem ac pietatem minui, dum cor rerum & sermonum mundanorum nugis opplent, mentem terrenis affectibus inficiunt, ac proinde ad Religionis pietatisque opera flaccescunt, seseque enerves experiuntur. 5. Denique non perpendunt pericula varia peccatorum, quæ huiusmodi amicitias incurunt, nimirum verborum otiosorum, susurrationum, detractionum, ut alia taceamus. Ut de se in vita testatur Sancta THERESIA, quæ Deo revelante locum in Inferno sibi præparatum conspexit, si ejusmodi familiaritatibus filium non præcidisset.

Quis igitur non perspicit, hoc zizaniarum genus oculos obtundere, Deum ad vomitum & ejectionem ejusmodi hominum provocare, aliisque mala non levia causare? Et quis ejusmodi familiaritates cum viris, & vel maxime cum feminis, decuplo periculosiores, non cane & angue pejus fugiat?

II. Secundum herbarum frumento noxiarum genus est lapparum, quæ capitula habent leviter hamata; ideoque vestibus adherent, & mutuo nonnunquam nexu tam arctè sibi copulantur, ut vix absque læsione solvantur: obsunt quòque frugibus, teste Poëtarum Principe Marone 1. Georg. *Intereunt segetes, subit aspera silva, lappaque tribulique.*
Dddd Quid

II.
Amicitia
particula-
ris cum
similibus.

Quid verò lappæ hæc denotant, nisi amicitiam particularem Religiosorum imperfectionibus laborantium, vel in similitudine morum, & humorum, vel in vita laxiore, tepidâque conversatione fundaram: hæc autem procul abfit à religiosis cordibus, perfectioni assequendæ deditis; quos communi Caritatis in virtute & in Christo radicatæ vinculo constringi necesse est.

Quantâ olim animorum unione, quàm indissolubili Caritatis nexu colligabantur David & Jonathas? de quibus Liber 1. Regum c. 18. 1. commemorat: *Anima Jonathæ conglutinata est Anima David: & dilexit eum Jonathas, quasi animam suam.* Ne verò hæc dilectio in affectibus & verbis solis sisteret: *Exspoliavit se Jonathas tunicâ, quâ erat indutus, & dedit eam David, & reliqua vestimenta sua, usque ad gladium suum & arcum suum, & usque ad balneum.* Amicorum enim omnia sunt communia; Quòdnam verò amicitia hujus fundamentum extitisse arbitramur? An vinculum Sanguinis? an similis complexio & humorum temperies? An par Generis Nobilitas? Minimè gentium: nulla sanè res terrena, aut naturalis amicitia huic ansam præbuit, cum ingens inter utrumque foret distantia: Jonathas enim Regis erat Filius, & David opilio: sed sola virtus solidam sinceræ charitatis & unionis basin locavit: nam Uterque eximiâ probitate excelebat: Uterque insigni animi fortitudine & strenuitate eminebat: uterque singulari mentis candore & sinceritate præstabat: uterque egregio pro Religione patriâ, zelo æstuabat. Pari omnino ratione,

in Ordine Religioso, ac Societate nostrâ, Caritas & amicitia, non in carne & sanguine, non in Patriâ & natione, non in Scientia & eruditione; non in simili, dissimilive indole ac complexione, ullâve aliâ re naturali; sed in vera probitate, in solida virtute, in insigni perfectione, & gloriâ divinæ propagandæ zelo atque fervore, aliis rebus supernaturalibus fundandâ ac stabiliendâ est.

Nec hanc animorum harmoniam ullâ morum, humorum, ingeniorum, statuum, conditionum aut graduum diversitate turbari fas est: unum enim Corpus sumus, licet membra multa eâque diversa. Aspicite (obsecro) corporis humani fabricam & compagem, & ab ea mutuam charitatem, communitatemque amicitiam discite. Quis vestitus, si perpendat attentius, tantam membrorum dissimilitudinem & tantam nihilominus unionem & stabilitatem non merito admiretur? Quanta enim inter oculum & manum; inter aurem & linguam; inter buccam & pedem; inter cor & hepar; inter venas & ossa dissimilitudo intercedit? Unde verò oritur, ut tanta inter hæc membra sit diversitas & tanta tamen conformitas? tanta dissimilitudo & Unio tanta? Tanta inæqualitas, & tanta connexionis stabilitas, ad quinquagesimum, sexagesimum, septuagesimum annum, & usque ad vitæ humanæ metam? Sanè non aliunde, nisi ex communi membrorum inter se Caritatis lege ab Authore Naturæ insculptâ, & amicitia fœdere inviolabili, quo se mutuo fovent, juvant, protegunt atque defendunt. Spina fortè pedi insigitur; mox

communi,

communis omnium membrorum dolor, compassio & auxilium sentitur. Lingua de dolore queritur, oculus spinam investigat, corpus se inclinat, manus extrahit; verbo omnia membra communi charitate murò sibi opitulantur. Tolle communem hanc charitatem, & ejus loco particularem inter manus, vel pedes, vel oculos amicitiam statue, an non de membrorum omnium salute, unione, conservatione stabili actum, conciliatimque fore videbis?

Talis igitur communis Caritas & Amicitia in quolibet Ordine Religioso, ac precipuè in Societate nostrà sit necesse est, in quà Membra adeò diversa numerantur, Professi, Coadjutores, Scholastici, Novitii, & quidem è tot diversis nationibus: quæ amicitia & Caritate universali tanquam unum corpus compaginatur, & in incolumitate suà conservantur. Quid si autem in hujus locum spuria charitas & amicitia particularis inter certos irrepserit, credite mihi hæc omnia destruet, & dissolvat Membra; efficietque, ut Religiosa Familia non instar Corporis rectè compaginati; sed instar statuae Nabuchodonosoris multa habeat membra, quæ tamen sibi invicem membra non sint, sed quasi seorsim singula singularia, aurum, argentum, æs, ferrum, testa, malè sibi coherentia: idèoque tota moles levi calculi allapso aut contactu subito prosterneretur, comminuetur, ac dissipabitur.

Quis verò hujus particularis familiaritatis detrimenta alia eaque permulta ad calculum revocet? Lædit enim communem Caritatem, cui subtrahit, quod particulari impendit. Aliis Fratribus

scandalum parit, eosque non parùm offendit, dum illos quodammodo vilipendit, eorum consortium fugit, certisque aliis identidem sese conjungit non absque peccatorum navis atque defectibus. Quemadmodum vitis aut rosei foliis, pluviam, aut humore viscoso conglutinatis, vermiculus semper innascitur; ita in hisce amicitias, conglutinatisque affectibus variorum peccatorum & defectuum vermiculi nunquam desiderantur. Hujusmodi vermes, defectus, ac peccata præclare recenset Sanctus Laurentius Justinianus in Libro de disciplina & perfectione c. 22. ubi his particularibus amicitias irrecitos, eorumque mores graphicè depingit.

1. *Semper (inquit) hujusmodi discurrunt, semper similia sibi consortia querunt, in angulis, in latibulis, silentii tempore ut plurimum confabulari appetunt, & absentem vitam lacerare non desunt.*

2. *Solent in illorum conversationibus familiaribus, nimidumque assiduis intermisceri vaniloquia, scurrilitates, detractiones, & effrenati risus; per quæ Mens distrahitur; compunctio dissolvitur; gratia suberabitur; Proximus malè edificatur; Oratio confunditur; Confidentia amittitur; Conscientia obtenebratur, atque pretiosissimum tempus inutiliter consumitur. Vis plura damna, eaque non levia?*

3. *Tales frigesunt in amore Christi, & omne opus bonum tepidi derident. Derisor autem (sicut Scriptura dicit) deridebitur. Tales ignorant quæ Dei sunt; carnem spiritui subigere non curant: propterea quoniam interiora solatia & spiritualia non habent, carere exterioribus non patiuntur. Ideo amant sibi similibus contubernia,*

Ddddz jociis

jocis delectantur, spaciari desiderant, nova semper videre & audire appetunt, & aliorum negotia percunctari sedulâ curiositate non cessant: Nec advertunt hujusmodi, quâ tantò vehementius interius infrmentur. Hæc omnia verissimè S. Laur. Justin. O quàm magna sunt hæc spiritus detrimenta! ô quàm varia & non levia delicta! O si oculos aperirent, ac viderent ejusmodi Socii, quanta sibi in vitâ religiosâ disciplina & perfectione mutuo damna asserant; dum, ut loquitur antè laudatus Venetorum Patriarcha l. c. *Patrum observationes frangunt, Monasterii constitutiones convellunt, silentium parvipendunt, orationem postponunt, & cellula secretam quietem negligunt!* Omnem sanè familiaritatem prædictam omni studio ac conatu devitarent, si damna hæc grandia seriò trutinarent.

Verùm enim verò, quo medio hoc amicitia malè fundatâ & inordinatâ vinculum rumpemus? aut ne nos innoctet ac devinciât, antevertemus? Nihil occurrit efficacius, quàm ut à vitâ religiosâ primordiis, charitati communi studeamus, ac dilectionis universalis erga omnes spiritum imbibere, cordisque nostri penetrabilibus intimis in seculpere fatagamus. Sint Fratres nostri temperamento phlegmatico an cholericò; sint nobis genio, indole, moribus consentanei aut dissentanei, perinde id nobis sit; unus idemque charitatis communis spiritus, nos regat, impellâtque & ceptum perfectionis iter, lucrandarumque animarum studium, conatu parili prosequemur. Quo id aptiore ob oculos ponemus emblemate, quàm mystico illo Ezechielis currus, haud procul flumi-

ne Chobar ipsi repræsentato. Profectò fuit illi prorsus alia, quàm sacculi hujus Principum curribus, junctâ quadriga; illi enim caballos jungunt, magnitudines, figurâ, colore ita similes ac si uno portu effusi forent. Aliud Deo in hoc curru prophético placuit; quater enim illi adtrinxit animalia, tam sibi dissimilia singula, ut non solum magnitudine, formâ, colore; sed toto inter se genere differrent: hominem, inquam, leonem, aquilam & bovem; ut indicaret ex omni planè natione, ex omni hominum genere, nullo discrimine, vocandos esse ad Ecclesiam. Ordinemque religiosum, viros insignes, qui fidem, religionem, pietatem, & Jesu ter sanctum nomen ad ultimos usque Garamantas & Indes deportent.

Verùm, qui tandem, per Deum, facti, ut rectè ad suum terminum deferatur currus, ubi tam diversa est trahentium indoles, ut non extra semitam sepius rapiatur? Homo cum urbem viderit amplissimam, eò curiositate trahetur, secumque pertrahere leonem conabitur. Leo cum silvam viderit, feris pabulo suo aptis, refertam, eò secum hominem festinus rapiet. Aquila nihil non ager, ut sursum per aëra, quàm procul ab oculis potest feratur. At bos ad pascua, pratæque viridantia viribus totis contendet. Interim currus abibit in fraxine; aut si eâ sit firmitate, ut nos discurrant tandem tamen è montium rupiumque præcipitiis in ima devolvetur. Ita omnino futurum fuisset, nisi Deus, dum animalia hæc curru suo junxit, iidem etiam naturâ & indole disparibus, unum eundemque spiritum, quo agerentur, indi-

differt, nisi inquam communicasset spiritum gratia, spiritum vocationis, spiritum dilectionis de natura triumphantis. Dicit idcirco, quod *Ubi erat impetus spiritus, illic gradiebantur*: non ubi impetus naturae, impetus particularis amicitiae, & affectionis inordinatae, sed ubi impetus spiritus; qui in singulis idem erat, sed spiritus tam fortis, tam potens, ut naturam resistantem ad nutum obedire cogere.

Pari modo nos, quotquot in Societate, ad cursum divinae gloriae seu Evangelii trahendum per orbem, vocati à Deo sumus, licet in ingenio, temperamento, stemmate, statu, moribus, scientiis, dissimiles existamus ac discrepemus, naturam exuamus, uno spiritu gubernemur, in id unum conspirantes, ut cursum divinae gloriae per mundum trahamus, Deum laudemus, animas lucrificemus, & in caelestem patriam deportemus. *Ubi erat impetus spiritus, illic gradiebantur*; non quò impetus amoris proprii aut sensualitatis rapiebat.

Quapropter, Dilectissimi, praedictum duplex zizaniorum (nam de tertio, exhortatione proximè insequente agemus) noxium genus, in agro cordis nostri radices agere minimè sinamus. Et quidem 1. Lolium mundanae conversa-

tionis, quod intentionem sinceram vitiat, charitatem erga Deum minuit, dilectionem proximi extinguit, devotionem spiritus enervat, dum vel minimas in cordibus nostris fibras jacere nititur, mox conculemus ac dissipemus. Alias in nos cadet illud Maronis 1. Georg. In agro cordis nostri: *Infelix lolium & steriles dominantur avena*. 2. Lappas sibi hamatis aculeis firmiter cohaerentes, id est amicitias particulares in morum, humorum, aut vitiorum similitudine radicatae, haudquaquam in cordis nostri campo succrescere patiamur, & si vel minimum propullulasse notemus, illico evellamus; alias non instar corporis bene compacti, sed instar statuae Nabuchodonosoris malè cohaerentis, quovis impetu, corruemus; innumeris peccatorum ac defectuum navis, à S. Laurentio Justiniano recensitis, inficiemur. Quin potius cum quatuor animalibus, cursum Ezechielis trahentibus, licet dissimillimis, uno tamen eodemque spiritu agitatis cursum divinae gloriae & sancti JESU Christi Evangelii, per orbem trahamus, ac spiritu charitatis, zellige conjunctissimi, quam plurimas in caelum animas devellamus.

Dddd 3

EXHOR-

EXHORTATIO V. IN REGULAM XLII.

De amicitia & amore nationali evellendo.

T H E M A.

Inimicus homo hoc fecit. Matth. 13.

Vel ex Regula.

Eminam amicitiam particularem, duplici zizaniorum genere adumbratam, exhortatione proximè præcedente, expotimus; restat nunc genus tertium, æquè, si non magis, religionis agro nocivum, ab homine inimico, id est Caco-demone superfeminatum; nempe tribulorum ac carduorum, frumento, id est charitati fraternæ, admodum infestorum; quibus illud Nafonis hemistichium jure aptaveris: *Lolium, tribulique fatigant, triticeas messes.* L. 5. Metam. Dum sese longè, latèque explicant, aculeis suis segetem pungunt, ac supprimunt. Quid verò istud tribulorum genus, nisi amorem & amicitiam particularem, in natione & Patria fundatam

indicat? Quæ, nisi sedulo advigiletur, mirè, licet occultè, serpsit, se dilatat undique, nationesque alienas, verbis aculeatis pungit ac supprimit; tanto charitatis & religionis damno, ut non injuriâ, & morbum & pestem utriusque nuncupaveris. Plinius L. 18. c. 17. *allicit: Lolium & tribulos, & carduos, leppique, non minus quàm rubos, inter fragum morbos potius; quàm inter ipsius terræ pestem numeraverim.* Ego verò prædictas amicitias, præsertim radicatae & adultas, non modò morbum; sed & pestem & interitum veræ amicitiae & charitatis fraternæ, omnisque vitæ religiose venenum ac toxicum esse merito affirmaverim. Quod evicero. si eas charitati Christianæ, Apostolicæ, primivæ Ecclesiæ & Societatis primivæ inimicam esse, & è diametro repugnans, demonstravero.

I. Amicitia

I. Amicitia particularis, inter certa nationis & patriæ, homines conflata, exclusis aliis, instar tribulorum & carcerum, à Diabolo supereminata, charitati Christi & præcepto ejus è diame- tro repugnat; veræque dilectionis Christi- anæ ac Religiosæ hostis ac pestis est. Quali enim dilectione, nos Christus Dominus persecutus est? Nobisque præcepit Fratres nostros prosequi? Non alia certe, nisi charitate universali, ve- hemente & perseverante: *Hoc, inquit, est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.* Id est: quemadmo- dum ego vos Apostolos meos, omnes- que mortales, universali amore com- plexus sum, neminem à visceribus cha- ritatis excludendo; ita jubeo, mando, volo, ut & vos, fratres vestros ac proxi- mos, simili amore prosequamini. Hac igitur est formula, hic est modus dile- ctionis religiosæ. Christus Dominus noster non solum Galilæis & Judæis; sed omnibus omnino hominibus, bene vo- luit; omnibus vera bona favit, omnes salvos fieri & ad agnitionem veritatis pervenire desideravit. *Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut ego dilexi vos, & omnes vobiscum:* Christus Do- minus noster universalem suam erga omnes amorem luculentè ostendit, pro omnibus de cælo in hoc exilium de- scendendo; pro omnibus sacrum mor- talitatis nostræ induendo, pro omnibus 33. annis in hoc mundo sese detinendo; pro omnibus Sacramenta instituendo; tanquam lux vera, omnem hominem venientem in hunc mundum, doctrinæ suæ radiis illuminando; pro omnibus diversissima tormenta subeundo, & mor-

tem crucis probrosissimam oppetendo. Hæc est charitas Christi excellentissi- ma, vehemens & constanter perseve- rans; nam cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. *Adver- sis probatur amor,* inquit S. Chryso- stomus, *affectio pensatur periculis, paenis exa- minatur dilectio, morte perfecta charitas innuitur.* Serm. 6. de pas. Dom.

Talis, Charissimi, sit nostra, erga Fratres, dilectio, non particularis; sed, sicut Christi Domini, universalis erga omnes, S. Basilii in reg. brev. interrog. 160. cum quaereret, quali benevolentiâ inter nos copulari oporteat? *Ea* respondet, *quam Christus Dominus decla- ravit his verbis: Diligite invicem sicut dilexi vos. Majorem dilectionem nemo habet quam ut animam suam ponat, pro amicis suis.* Pro amico suo, id est pro iis, quos diligit, & amicorum loco habet, sive amici sint, sive inimici: quomodo Salva- tor etiam pro inimicis, pro persecutori- bus & crucifixoribus suis mortem subi- vit. Tali igitur nos invicem complexi oportet amore, tam vehementi, tam constanti, ut mortem sustinere pro Fra- tribus non vereamur: quanto magis in rebus obviis & levioribus, charitas om- nibus nemine excluso, constanter, non in tirocinio duntaxat, sed toto vitæ de- cursu est exhibenda?

II. Particularis amicitia nationalis pestis est, & repugnat charitati Aposto- licæ; quâ hi omnes nationes, omnes gentes, omnes populos absque discrimine terrarum & patriæ, amoris sin- ceri sine complectebantur. Percurrite totum Apostolorum Senatuum & veri- tati, quæ dicimus, consentanea esse,

M.
Repugnat
charitati
Aposto-
licæ.

¶ p.

reperietis. Quid enim? An non Apostolorum Princeps, licet Galilæus esset ac Judæus, Romam tamen profectus est, ibidemque in Romanos etiam gentiles, & caligine ethnicâ involutos, tanto ferebatur amore; ut pro eorum salute & vincula & carceres subire, & sanguinem profunderi non dubitaret? An non S. Jacobus pariter Judæus & Galilæus erat, & tamen Hispanos tanto prosequeretur amore, ut ingentes pro eorum salute, labores, libens exantlaret; vitamque suam, illic promptè obtulisset, nisi divina providentia, capitis damnum, ac securi feriendum Hierosolymis ordinasset? An non S. Paulus, licet Tarso, Ciliciæ metropoli, oriundus esset, velut ipse testatur: *Ego sum vir Judæus, natus in Tarso Cilicia.* A. & 22. Nilominus & in Romanos, & in Corinthios, & in Thessalonenses, Colossenses, Ephesios, aliosque, quibus Evangelium annuntiabat, tanto rapiebatur amore; ut pro illis, anathema esse & sanguinem fundere exoptaret; quem admodum Romæ postea, extra Urbem in loco, ad tres fontes, dicto, accidit, ubi cervice resectâ, lac, ut ait S. Chrysostomus, pro sanguine dedit. Eadem communis charitas in reliquis Apostolis eluxit. Et vix misero mundo, si solos illi dilexissent populares: quid si enim Petrus hæsisset Bethsaidæ, Paulus Tarso, alii in alia urbe patria; ubi, obsecro, mansisset conversio totius orbis terrarum? Quo pacto implevisset Domini mandatum. *Ite in mundum universum, & predicate Evangelium omni creatura?* Non patriotis tantum, sed omni creaturae? Hæc est igitur charitas Apostolica,

ad omnes nationes, gentesque sese dilatans ac porrigens: hanc factis, hæc verbis illi docuere: Unde toties incantant: *Non est distinctio Judæi & Græci, servus & liberi, Barbari & Scythæ, nam idem Dominus omnium*, qui sicut omnes homines amore magno prosequitur, ita eundem ab Apollolis demonstrati erga omnes voluit. Tali igitur & nos, qui vitam profitemur Apollolicam, charitate non particulari, sed universali refulgere decet; si profissioni nostræ facere satis, & ingentes animarum manipulos cum exultatione reportare desideremus.

III. Particularis amicitia nationalis, pestis est, & repugnat charitati primitivæ Ecclesiæ, quam Diabolus supereminando zizaniam falsæ dilectionis gentis propriæ, pessundare conatus est. Erat, tunc temporis, teste S. Luca, in Ecclesia *cor unum & anima una. Cor unum*, quia idem sentiebant omnes; *anima una*, quia nec voluntatum diverterant studia. Et cum præterea agerille Servatoris nostri sanguine recensis suis largè irrigaretur; dici vix potest, quin arcto charitatis vinculo omnes copulerentur. Et tamen quod fidem penè sepeperat, in tam alta pace ac tranquillitate, tam vehemens repente turbo ortus est, ut illam penitus disturbaturus videtur. Sed unde quæso hic turbo exortus est? Non aliunde, nisi ex nimio nationis propriæ studio & patriæ amore: quia nimirum in distribuendis elemosynis communibus libentius Apollolice utebantur operâ viduarum hebræarum, quam græcarum; propterea quod illæ, ut observat Beda, majori rerum ac laborum

eorum usque acque notitia prædita, melius omnium necessitatibus prospicere poterant, quam græca. Cum ecce Græci in Christiānorum numerum adlecti, non tam contra viduas Hebræorum, quos nihil in eare culpa admisisse excusabant, quam contra Apostolos passim conqueri cœperunt. *Crescente numero discipulorum, factum est murmur Græcorum, adversus Hebræos; eo quod despicere in ministerio quotidiano vidua eorum. Act. 6.* Quis non miretur? Patiebantur Christiani illi primi, horrendas persecutiones, rapiebantur ad carceres, ad vincula, ad rogos & gladios: sed omnibus hæc tormentis sæva Tyrannis animorum unionem relaxare non potuit, quin potius auxit, arctiorque eos in vicem charitatis nexu constrinxit; studium verò nationis, laxare & confringere hoc vineulum paravit. Cui in more positum est, non alterius nationis perionarum dignitatem & merita attendere, sed illarum exaltationem, gentis suæ depressionem & contemptum interpretari. *Eo quod despicere in ministerio quotidiano vidua eorum; non ajunt, postpouerentur, sed despicere. Et hæc quidem tam virulenta ac pestilens est passio, ut ne ipse quidem Apostolorum Princeps, ad singulos propè passus, non tantum verbis, sed umbrâ etiam prodigia patrans, ab hoc judicio illorum temerario excluderetur. Nec turbo sedatus, pestiferque hic morbus compressus fuisset; nisi tempore providissent Apostoli, & viduis utriusque nationis à concredito ministerio remotis, septem viros Spiritu S. & sapientiâ plenos ad hoc munus elegissent. Act. 6.*

O amoris nationalis inordinati malignitas! O charitatis veræ hostis! O lues pestilens! O fœcundum suspicionum, judiciorum temerariorū, obmurmurationum, odiorum ac diffidiorum seminarium! Si eum excitas turbinem, in primitivæ Ecclesiæ vitis, primo spiritu etiamnum, novoque ardore flagrantibus; quas in pectoribus à primævo illo calore multum deficientibus strages excitabis? Si ipse Apostolorum Princeps ac reliqui Apostoli, à suspicionibus virulentis & judiciis temerariis non fuere liberi; quis deinceps Præsidum aut Prælatorum immunis erit?

IV. Particularis amicitia nationalis, pestis est. & repugnat vocationi nostræ, repugnat legibus & menti Sancti Fundatoris nostri, repugnat primævæ Societati nostræ; quod paucis declarabimus.

1. Repugnat vocationi nostræ; quæ ex Regula 2. est *diversa loca peragere & habitare in quavis mundi plaga; ubi majus Dei obsequium & fructus animarum sperantur.* Ideo nos voto peculiari obstringimus, ad quasvis missiones, inter fideles & infideles, in Europa vel Asia, in China vel Malabar, in Brasilia, aliavæ regione longinqua obeundi. Et quâ id ratione fiet, ab iis, qui privato amore nationi suæ arctè nimis agglutinantur? Aut quis id præstabit, nisi omnes gentes, & totum mundum in corde suo gesserit, ut de Gentium Doctore commemorat S. Chrysostomus: *Cor Pauli, cor totius mundi?* Aut quomodo tanta charitatis ac pectoris amplitudo & latitudo, cum tanta cordis coarctatione, angustis que amoris stare poterit? cogitate ergo & videte *Fratres vocationem vestram:*

Eccc Vos

IV.
Repugnat
vocationi
nostræ.

Vos mundum deseruistis & patriam, atque in scholam, cohortemque Christi adiciti estis, adeoque vos non estis de mundo. Sed ego elegi vos (de mundo) & posui, ut eatis & fructus afferatis, & fructus vestri maneat: ait Saluator. Posuit nos ut fructum afferamus, hoc est invicem diligamus: exponit S. Augustinus Tract. 87. in Joann. Charitas ergo est fructus noster: hanc diligimus Deum, hanc diligimus invicem. Hanc Apostolus commendare volens fructus spiritus, a capite posuit: Fructus, inquit, spiritus charitas est: Deinde gaudium, pax, longanimitas, benignitas, bonitas. S. Aug. l. c. Quo autem pacto hæc cum amore privato consistent?

2. Repugnat menti & legibus S. Ignatii, qui 3. p. Const. quod etiam in Regulam 17. Summarii translatum est: voluit nos omnium creaturarum amorem inordinatum exuere; ac deinde unionem & conformitatem voluntatum maximam copulari. Reg. 42. Ut tanquam una phalanx & quasi vir unus, Domini nostri JESU Christi hostes aggredemur, & quoniam vis unita fortior est, generose sterneremus, nequaquam vero, si divisi iudicio ac voluntate fuerimus, id obtinebimus; sed potius ab hostili exercitu fugabimur & dissipabimur.

3. Repugnat Societati primæ adeo floridæ ac celebri, quæ ex diversissimis nationibus coaluit: S. Ignatius enim erat Cantaber; S. Xaverius Navarræus, P. Petrus Faber Allobrox. P. Joannes Codurius Gallus; P. Simon Rodericus Lusitanus atque ita de reliquis; & tamen tanta erat omnium, consensus unioque animorum, ut pro miraculo haberetur.

Quemadmodum Ecclesia Catholica decus & ornamentum est, quod ex variis adeo nationibus ac populis constat: nimirum Ex omni natione quæ sub celo est. Act. 2. Unde Davidi Regi spectandam se exhibuit, in vestitu deaurato, circumdata varietate. Psal. 40. Quæ varietas, ex mente Augustini symbolum extitit diversorum illorum idiomatum & linguarum, diversarum illarum nationum, quas sinu suo Ecclesia Dei complectitur, vera totius Universi Regina. Vestitus Regina hujus & pretiosus est & varius in linguis variis. Alia lingua Æthi, alia Syra, alia græca, alia hebræa, alia illa, alia illa. Faciunt lingua ista varietatem vestis Regina hujus: quæ magnificè refulget & gloriatur. Ita pariter Societas nostra minimæ non infima gloria est, tanta nationum varietas & tanta animorum conformitas; linguarum divisio, cordium unio quam tantopere suspiciebat ac deprecabatur summus Pontifex Gregorius XIII. Verum unice nobis in Societate curandum est, quod in Ecclesia, tanquam tunica inconsutis, observandum monebat Augustinus: In veste ista varietas sit, scissura non sit. Abiit, abiit, ab illa hæc & gloria varietatis à supremo Numine, tanquam ornamentum singulare Societati collata, occasionem dicit & crudeliter ejus laceranda prebeat. Tunc enim verò posito omni ornatu aureo, atro se & lugubri habitu deberet obnubere. Avertat bonus Deus omen infaustum! Hæc enim ratione omnis Societatis gloria marcesceret, si omnis & decor decideret, atque ut scribit R. P. Claudius Aquaviva, quintus Societatis nostræ Præpositus Generalis

in Epistola de perfectione; *Formidandum foret, ut olim S. Hieronymus dicebat, ingemiscentis orbis terrarum se attritam esse miratus est; ita cum lacrymis miseretur Societas, se non amplius eam esse, quam fuerat; sed tanquam effeto jam corpore defuisse, & pristinam vigorem, charitatisque ardorem amisisse.*

Quae cum ita sint, Dilectissimi, locum hor pestiferum, & carduorum venenatorum genus, aconiti instar, à Caecodemone, electo sinceræ charitatis frumento superseminatum, omnino evellere studeamus, & vel ab ipso vitæ religiosæ limine, nec minimas in cordibus nostris radicum fibras jacere permittamus. Ex variis regionibus convenimus in domum hanc probationis, & tanquam varii marmoris, diversique coloris tessellæ, in Religionis pavimento ac muro eleganter compingimur, & charitatis calce conjungimur; allaboramus, ut nec toto vitæ decursu, nec totâ adeo æternitate unquam dissolvamur. Curemus, ut charitas nostra erga fratres nostros, Christi Domini charitatem exempletur: omnes omnino homines complectentem, pro omnibus morientem; cui omnis particularis amicitia nationalis, quam maxime repugnat. Caveamus hanc veræ & Apostolicæ charitatis pestem; & cum illis absque nationum

discrimine, ubicunque terrarum ex obedientia vixerimus, aut quibuscumq; commemorabimur, dilectione communi prosequamur. Dilatemus cor nostrum, vasti instar maris, quosvis fluvios, Rhenum & Danubium, Tiberim & Sequanam sinu prono excipientis, sibi que unientis. Ampliemus cor nostrum instar cordis Gentium Doctoris, *cor Pauli, cor totius mundi*; omnes omnino mortales amore Apostolico complectens. Foveamus charitatem, Ecclesiæ primitivæ, haud abfimilem; & quidquid huic repugnat, averruncemus. Custodiamus unionem primævæ Societatis, in aurea veste, & varietate, ac summa simul unitate gloriosæ, omnemque spuriam nationum dilectionem, & ipsi Societati & vocationi nostræ, & S. Ignatii instituto ac legibus repugnantem penitus proferibamus: Sic in flore & vigore perstabit Societas: velut coadunata phalanx hostes JESU Christi Imperatoris sui fortiter aggredietur, ac feliciter expugnabit & detriumphabit. Et veluti paradifus, omni lolio & zizanio carens copiosos omnium virtutum fructus, suos & aliorum bono producet.

Eccc 2

REGU-